

Consell General de les Valls

Acta Núm. 4/1990

Sessió Extraordinària del dia 6 de febrer de 1990.

El dia sis de febrer de mil nou-cents noranta, dimarts, es reuneix a Casa de la Vall el M.I. Consell General de les Valls en Sessió Extraordinària, que ha estat convocada d'acord amb allò que preveu el Reglament de la M.I. Assemblea i amb l'ordre del dia següent:

1. Presentació de l'equip i del programa del M.I. Sr. Cap de Govern.

2. Constitució de la Comissió Permanent i de les diferents Comissions legislatives del M.I. Consell General.

Sota la presidència del M.I. Sr. Josep Casal Puigcernal, Sub-Síndic General, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	Els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Jordi Font Cabanes i Miquel Casal Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Jordi Mas Torres, Isidre Torres Pons i Enric Pujal Areny.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Joan Naudi Ambatlle, Enric Dolsa Font, Joan Martínez Benazet i Josep Maria Armengol Adellach.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Francesc Grau Esplandiu, Josep Garrallà Rossell, Josep Maria Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiu.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné, Antoni Armengol Vila, Robert Cassany Vila i Josep Anton Ribes Roca.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró, Albert Pintat Santolària i Joan Obiols Camillo.
Per Escaldes-Engordany	Els MM.II. Srs. Miquel Aleix Areny, Marcel·lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Espot Miró.

Assisteixen també el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, i els MM.II. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Guillem Benazet Riba, Joan Santamaria Tarré, Càndid Naudi Mora i Antoni Armengol Aleix, Consellers Executius.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General obre la sessió a un quart d'onze del matí, amb uns mots de benvinguda adreçats al M.I. Sr. Xavier Montané Esplandiú que ocupa per primera vegada el seu escó, així com als MM.II. Srs. Consellers de Govern que han estat nomenats recentment.

Tanmateix, el M.I. Sr. Sub-Síndic General excusa la presència del M.I. Sr. Síndic General que, per motius de salut, no ha pogut presidir la present sessió, com era el seu desig, i ordena la lectura de la lletra que el M.I. Sr. Síndic General ha adreçat a l'Assemblea per a informar-la de l'evolució de la malaltia que l'afligeix, cosa que efectua immediatament el Sr. Secretari General. Aquest escrit té el contingut següent:

“Molt Il.lustre Sr. Sub-Síndic General,

“Molt Il.lustres Senyors Consellers Generals,

“El proppassat 5 de gener vaig merèixer la confiança majoritària del M.I. Consell General per a ocupar el càrrec de Síndic General cosa que, aprofito l'ocasió per a agrair una vegada més a VV.MM.II. Sries.

“Als pocs dies se'm declarava, i de manera ben inoportuna, una malaltia que m'ha impossibilitat de dur a terme les meves funcions i m'ha obligat a romandre al llit de manera continuada.

“A partir d'aquesta situació, s'han produït tota mena d'especulacions sobre la meva salut, per quina raó he cregut convenient d'adreçar-me a VV.M.II. Sries. en ocasió d'aquesta sessió de Consell, per a informar-los de que, segons els doctors que s'ocupen del meu cas i altres metges consultats, si bé es tracta d'una malaltia que m'obliga a un total repòs durant un cert temps (que preveuen que pot ser d'aproximadament un mes a partir d'ara) en curar-se ho fa de manera total i sense deixar cap mena de rastre, ni limitació.

“Per la meva part, puc assegurar-los-hi MM.II. Srs. que estic posant tots els mitjans per accelerar el procés de superació de la malaltia i poder-me integrar a les meves funcions el més aviat possible.

“Mentrestant, vull agrair al M.I. Sr. Sub-Síndic General la seva inestimable ajuda i a VV.M.II. Sries. la seva comprensió i col.laboració.

“Atentament

Josep Ma. Beal
Síndic General”

El M.I. Sr. Josep Garrallà manifesta desitjar un ràpid restabliment de la salut del M.I. Sr. Síndic General, però observa que la seva afecció no l'ha privat de signar correspondència i pregunta, en aquest supòsit, que fa el M.I. Sr. Sub-Síndic General.

Tot contestant a aquesta intervenció, el M.I. Sr. Sub-Síndic General indica que l'afecció que aqueixa el M.I. Sr. Síndic General ha obligat a una reestructuració de les tasques que corresponen a aquest darrer, la qual cosa suposa, bàsicament, un repartiment d'aquestes responsabilitats, i que ell personalment n'assumeix una part.

Acte seguit, i donant curs a una demanda formulada pel M.I. Sr. Cap de Govern, el M.I. Sr. Sub-Síndic General proposa d'incloure a l'ordre del dia l'examen de dos nous punts. Es tracta de sengles propostes d'alienabilitat i de permuta que afecten terrenys de titularitat pública a la zona de l'entorn de Casa de la Vall i del nou Centre Hospitalari.

El M. I. Sr. Jordi Mas indica que no considera coherent aquesta demanda, atès que encara no han estat constituïdes les Comissions del Consell General.

Davant d'aquesta intervenció, el M.I. Sr. Cap de Govern manifesta retirar la seva petició. I sense altres preàmbuls es passa a l'examen del punt primer de l'ordre del dia.

1. Presentació de l'equip i del programa del M.I. Sr. Cap de Govern.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General cedeix la paraula al M.I. Sr. Cap de Govern, el qual pronuncia l'al·locució que es transcriu a continuació:

“... (el Discurs-Programa figura en l'annex) ...”

En acabar la intervenció del M.I. Sr. Cap de Govern, el M.I. Sr. Sub-Síndic General indica que s'imposa un temps de reflexió abans de debatre el contingut d'aquest Discurs-Programa, el qual tindrà lloc en una nova sessió convocada en una data propera.

No hi ha altres intervencions i es passa a l'examen del punt següent.

2. Constitució de la Comissió Permanent i de les diferents comissions legislatives del M.I. Consell General.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General demana al M.I. Sr. Climent Palmitjavila, Conseller de la Parròquia de Canillo, que vulgui comunicar a l'Assemblea la composició de les Comissions del M.I. Consell General.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila dóna lectura al llistat de la composició de les diferents Comissions següent:

Comissió Permanent

Climent Palmitjavila Torres
Roc Rossell Dolcet
Joan Naudi Ambatlle
Francesc Grau Esplandiu
Jordi Farràs Forné
Joan Jordi Areny
Miquel Aleix Areny

Educació i Cultura

Miquel Casal Casal
Roc Rossell Dolcet
Joan Martínez Benazet
Xavier Montané Esplandiu
Robert Cassany Vila
Albert Pintat Santolària
Xavier Espot Miró

Economia i Finances

Jordi Font Cabanes
Enric Pujal Areny
Enric Dolsa Font
Francesc Grau Esplandiu
Josep Anton Ribes Roca
Albert Pintat Santolària
Ramon Canut Bové

Serveis Públics

Antoni Casal Mandicó
Isidre Torres Pons
Enric Dolsa Font
Josep Ma. Rossell Pons
Antoni Armengol Vila
Joan Jordi Areny
Marcel.lí Albós Riba

Agricultura

Climent Palmitjavila Torres
Jordi Mas Torres
Josep Ma. Armengol Adellach
Josep Garrallà Rossell
Antoni Armengol Vila
Joan Obiols Camillo
Marcel.lí Albós Riba

Sanitat i Benestar Social

Jordi Font Cabanes
Enric Pujal Areny
Joan Martínez Benazet
Xavier Montané Esplandiu
Jordi Farràs Forné
Josep Cases Baró
Xavier Espot Miró

Indústria i Comerç

Antoni Casal Mandicó
Jordi Mas Torres
Joan Naudi Ambatlle
Josep Garrallà Rossell
Josep Anton Ribes Roca
Josep Cases Baró
Miquel Aleix Areny

Turisme i Esport

Miquel Casal Casal
Isidre Torres Pons
Josep Ma. Armengol Adellach
Josep Ma. Rossell Pons
Robert Cassany Vila
Joan Obiols Camillo
Ramon Canut Bové

El M.I. Sr. Sub-Síndic General remarca que no es troba inclosa en el llistat la Comissió per als afers de la C.E.E., creada en la legislatura passada. A més a més, el M.I. Sr. Albert Pintat demana que se li exposin els motius que fonamenten la seva supressió.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila exposa que l'àmbit d'actuació que corresponia a aquesta Comissió, en la legislatura passada, pot ésser assumit per la Comissió Permanent o per altra Comissió legislativa de la Cambra, de la mateixa manera que del Tabac se'n responsabilitza la Comissió legislativa d'Agricultura.

El M.I. Sr. Albert Pintat lamenta que no s'hagi consultat els MM.II. Srs. Consellers Generals de la Parròquia de Sant Julià de Lòria, a l'hora de decidir sobre la supressió d'aquesta Comissió, i invita els assistents a una reflexió sobre aquesta qüestió.

El M.I. Sr. Jordi Font diu no estar d'acord amb la composició de la Comissió Permanent del M.I. Consell General, tal com ha quedat formulada en la intervenció anterior, i demana que consti en acta la manifestació següent:

“És impensable d'excloure de la Comissió política del Consell General el Conseller de Canillo que ha tingut l'honor i el privilegi de presidir el primer Consell de la legislatura, i prendre de jurament a la Sindicatura General. En conseqüència, demano al M.I. Consell General que vulgui tenir present l'ús i costum en aquest supòsit, i prendre en consideració la meva demanda.”

El M.I. Sr. Joan Jordi manifesta el recolzament dels MM.II. Srs. Consellers Generals de la Parròquia de Sant Julià de Lòria a la petició formulada pel M.I. Sr. Jordi Font.

El M.I. Sr. Roc Rossell, que s'expressa en el mateix sentit, significa el recolzament dels MM.II. Srs. Consellers de la Parròquia d'Encamp a la intervenció del M.I. Sr. Jordi Font.

Els MM.II. Srs. Josep Garrallà i Miquel Casal manifesten també adherir-s'hi.

El M.I. Sr. Francesc Grau exposa que els MM.II. Srs. Josep Maria Rossell, Xavier Montané, i ell mateix, consideren que el M.I. Consell General no es pot pronunciar sobre la qüestió

suscitada pel M.I. Sr. Jordi Font, per correspondre en exclusiva als MM.II. Srs. Consellers Generals de la Parròquia de Canillo la seva resolució.

El M.I. Sr. Joan Jordi sol·licita que la present qüestió sigui sotmesa a votació.

El M.I. Sr. Antoni Casal demana que, en aquest supòsit, es voti íntegrament el llistat de les Comissions formulat pel M.I. Sr. Climent Palmitjavila.

El M.I. Sr. Miquel Aleix manifesta que els Consellers Generals de la Parròquia d'Escaldes-Engordany opinen que les facultats que el Reglament del Consell General atorga al Conseller de Més Edat de la Parròquia de Canillo són independents de la constitució de la Comissió Permanent. En conseqüència, indica que es pronunciaran a favor de la inclusió del M.I. Sr. Climent Palmitjavila a la Comissió Permanent, atès que no existeix acord entre els Consellers Generals de la Parròquia de Canillo.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General exposa que el Reglament del Consell estableix clarament les facultats que corresponen al Conseller de Més Edat de la Parròquia de Canillo, i entre aquestes no s'hi inclou la de formar part de la Comissió Permanent.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila remarca que és ús i costum a la Parròquia de Canillo que el Conseller elegit amb més vots passi a "Conseller Major" (actualment Conseller de la Comissió Permanent), i recolza la seva afirmació amb l'enumeració de diversos supòsits concrets. Igualment, lliura a la presidència una còpia de l'acta emesa pel Secretari del Comú de Canillo el dia 12 de desembre de 1989, data de les eleccions, i en demana la lectura.

El M.I. Sr. Jordi Farràs exposa que en defecte d'acord entre els MM.II. Srs. Consellers de la Parròquia de Canillo, correspon al Consell General d'entendre sobre la qüestió i de resoldre el tema litigiós. I afegeix que els MM.II. Srs. Consellers Generals de la Parròquia d'Andorra la Vella donaran suport a la tesi sostinguda pel M.I. Sr. Climent Palmitjavila.

El M.I. Sr. Jordi Font indica que les informacions facilitades pel M.I. Sr. Climent Palmitjavila respecte als supòsits en què els Consellers més votats, i menys votats, a Canillo han estat "Consellers Majors" són correctes, però recorda que la seva postura es basa en el fet que tots els Consellers Generals de la Parròquia de Canillo que han pres de jurament a la nova Sindicatura, han ocupat un lloc en la Comissió Permanent.

Atès que es manifesten dues postures contraposades, es fa avinent la necessitat de sotmetre la qüestió a votació entre els membres de l'Assemblea, si bé reprèn la discussió entorn al contingut de la pregunta que ha de formular-se als assistents. Per una part, els MM.II. Srs. Josep Cases, Jordi Font, Josep Garrallà i Enric Pujal es pronuncien a favor de la votació nominal dels dos MM.II. Srs. Consellers Generals que sol·liciten el mateix càrrec. Per altra, els MM. II. Srs. Miquel Aleix i Jordi Farràs sostenen que el M.I. Consell General s'ha de manifestar respecte a que sigui, o no, el Conseller General que hagi obtingut més vots en els comicis, el que formi part de la Comissió Permanent, al marge dels noms dels candidats.

El M.I. Sr. Francesc Grau proposa de suspendre per uns moments la sessió, per tal de cercar una fórmula de consens.

D'acord amb aquesta demanda el M.I. Sr. Sub-Síndic General suspèn per uns minuts la sessió. És un quart d'una de la tarda.

La reunió reprèn a tres quarts i cinc, i el M.I. Sr. Sub-Síndic General demana si s'ha obtingut una fórmula de consens i, davant del silenci, formula a l'Assemblea la pregunta següent:

En defecte d'acord majoritari de la pròpia Parròquia, formarà part de la Comissió Permanent el Conseller que hagi obtingut més vots en els comicis electorals?

El M.I. Sr. Jordi Font manifesta no estar d'acord amb la pregunta formulada pel M.I. Sr. Sub-Síndic General car no correspon a la demanda que ell ha formulat anteriorment i, en aquest sentit, el prega que la vulgui modificar.

El M.I. Sr. Josep Cases demana que, en nom dels MM.II. Srs. Consellers Generals de la Parròquia de Sant Julià de Lòria, consti en acta la manifestació següent:

“Considero la pregunta mal formulada.”

El M.I. Sr. Jordi Mas s'adhereix a les intervencions anteriors, i sol·licita la lectura de l'acta de les eleccions celebrades a la Parròquia de Canillo, cosa que efectua immediatament el Sr. Secretari General.

El M.I. Sr. Josep Garrallà indica que no està d'acord amb la pregunta, tal com ha quedat formulada, per entendre que modifica les disposicions del Reglament (Llei) Electoral.

Acte seguit, es procedeix a la votació oral, segons allò que preveu l'article 56 del Reglament del Consell General i seguint el procediment de costum, la qual dóna el resultat següent:

Voten a **favor** els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Joan Naudi Ambatlle, Enric Dolsa Font, Joan Martínez Benazet, Josep Maria Armengol Adellach, Jordi Farràs Forné, Antoni Armengol Vila, Robert Cassany Vila, Josep Anton Ribes Roca, Miquel Aleix Areny, Marcel·lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Esport Miró.

Voten en **contra** els MM.II. Srs. Jordi Font Cabanes, Miquel Casal Casal, Roc Rossell Dolcet, Jordi Mas Torres, Isidre Torres Pons, Enric Pujal Areny, Josep Garrallà Rossell, Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró, Albert Pintat Santolària i Joan Obiols Camillo.

S'abstenen els MM.II. Srs. Francesc Grau Esplandiú, Josep Maria Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiú.

El resultat és, doncs, el següent:

- Vots afirmatius	14.
- Vots negatius	11.
- Abstencions	3.

En conseqüència, el M.I. Sr. Sub-Síndic General declara la proposta **aprovada per majoria**.

A demanda del M.I. Sr. Sub-Síndic General es constitueixen igualment els càrrecs de costum, de la manera següent:

Cobradors

Joan Obiols Camillo
Ramon Canut Bové

Porters

Joan Obiols Camillo
Xavier Espot Miró

Concòrdia

Miquel Aleix Areny

I amb la constitució d'aquests càrrecs, el M.I. Sr. Sub-Síndic General declara **aprovada per assentiment** la composició de les diferents Comissions legislatives, excepte la de la Comissió Permanent que ho ha estat **per majoria**.

Acte seguit, reprèn el debat sobre la creació d'una Comissió per als afers de la C.E.E.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila manifesta que les competències d'aquesta Comissió serien assumides per la Comissió legislativa d'Economia i Finances.

El M.I. Sr. Albert Pintat demana quines són les raons que motiven aquesta decisió, i defensa la continuïtat de la Comissió per als afers de la C.E.E., per considerar que el seu treball ha estat constructiu i per disposar d'una àmplia llibertat d'actuació pròpia de l'àmbit competencial que li corresponia. Tanmateix, detalla algunes de les actuacions que la Comissió ha realitzat en el decurs de la legislatura passada, al temps que sol·licita als membres del M.I. Consell General que vulguin acceptar la continuïtat d'aquest òrgan.

I amb aquesta intervenció el M.I. Sr. Sub-Síndic General suspèn per uns instants la sessió, per tal que les Comissions es reunixin a fi d'elegir els respectius Presidents i Secretaris. És la una de la tarda.

Uns trenta minuts després la sessió reprèn, i el M.I. Sr. Sub-Síndic General sol·licita que es vulgui fer públic el resultat d'aquesta elecció. Els diferents Consellers Generals de la Parròquia de Canillo de cada una de les Comissions, i el M.I. Sr. Joan Naudi d'Ordino pel que fa a la Comissió d'Agricultura, donen el nom dels Presidents i dels Secretaris que han estat elegits. Es tracta dels següents:

Educació i Cultura

President: Xavier Espot Miró
Secretari: Robert Cassany Vila

Economia, Finances i C.E.E.

President: Josep Anton Ribes Roca
Secretari: Ramon Canut Bové

Serveis Públics

President: Enric Dolsa Font
Secretari: Josep Ma. Rossell Pons

Agricultura

President: Climent Palmitjavila Torres
Secretari: Marcel·lí Albós Riba

Sanitat i Benestar Social

President: Joan Martínez Benazet
Secretari: Xavier Montané Esplandiú

Indústria i Comerç

President: Miquel Aleix Areny
Secretari: Antoni Casal Mandicó

Turisme i Esport

President: Ramon Canut Bové
Secretari: Robert Cassany Vila

Tot seguit, s'inicia de nou el debat sobre la Comissió per als afers de la C.E.E. amb les intervencions següents:

El M.I. Sr. Enric Dolsa Font manifesta que reunits els membres de la Comissió d'Economia i Finances han decidit, per majoria, d'acceptar que l'esmentada Comissió assumeixi les competències que corresponien a la Comissió per als afers de la C.E.E., modificant la seva denominació que quedaria de la manera següent: Comissió legislativa d'Economia, Finances i C.E.E.

Responent a una intervenció anterior del M.I. Sr. Albert Pintat, el M.I. Sr. Jordi Farràs assenyala que una volta negociat l'acord comercial amb la C.E.E. únicament resta la realització d'un seguiment sobre aquesta qüestió; tasca que pot desenvolupar amb suficients garanties la Comissió legislativa d'Economia i Finances. Per això, considera encertada la decisió dels membres d'aquesta Comissió, tal com ha estat exposada en la intervenció anterior.

El M.I. Sr. Albert Pintat manifesta el seu desacord amb l'exposició realitzada pel M.I. Sr. Jordi Farràs, i demana que consti en acta la manifestació següent:

“Com a ex-membre de l'antiga Comissió per als afers de la Comunitat Europea, lamento sincerament la supressió d'aquesta Comissió pel que representa de desconsideració envers el treball efectuat pels membres d'aquesta Comissió durant la legislatura anterior. L'operativitat legislativa i el control parlamentari són uns temes massa cabdals per a treure-los-hi la llibertat de moviment i iniciativa que permetia el fet de disposar d'una Comissió específica, i això no és gens accessori; és un tema capital. Aquesta decisió només la puc interpretar com una venjativa rabieta de l'antiga oposició que, amb un sol representant en el si del Consell General sempre ho havia criticat. És també una sanció envers la Comissió de la Comunitat, com si la feina que s'hagués fet no hagués portat a resultats satisfactoris. A la vista, a més a més, de l'enorme treball que queda per fer, i la seva important i essencial transcendència per a la nostra societat, crec que és un error monumental aquest procediment; ho lamento i deploro profundament.”

El M.I. Sr. Jordi Farràs respon a aquesta intervenció tot dient que no es tracta de cap rabieta. Afegeix, també, que la Comissió legislativa d'Economia i Finances ha adoptat la

decisió, que ell creu encertada, d'assumir les competències pròpies de l'antiga Comissió de la C.E.E., ja que es troba plenament habilitada per a fer-ho. Finalment, repeteix parcialment la seva manifestació anterior, tot afegint que la Comissió legislativa d'Economia i Finances pot realitzar satisfactòriament la tasca de seguiment i d'adequació de la legislació vigent als principis que conté l'acord comercial subscrit amb la C.E.E.

El M.I. Sr. Jordi Mas s'adhereix, en nom dels MM.II. Srs. Consellers Generals de la Parròquia d'Encamp, a la intervenció del M.I. Sr. Albert Pintat, i contesta al M.I. Sr. Jordi Farràs tot indicant que el seguiment i el desenvolupament legislatiu de l'acord comercial requereix una Comissió específica, tal com es realitza habitualment en el si dels Parlaments dels països que s'incorporen a la Comunitat.

En el mateix sentit s'expressa el M.I. Sr. Albert Pintat, que fa referència als diferents àmbits d'actuació inclosos dins del tema comunitari (afers mercantils, comercials, cultura, serveis, benestar social) els quals poden portar a situacions de conflicte entre diferents Comissions legislatives. Per això, es requeria, al seu entendre, una Comissió específica que actués amb autonomia plena.

El M.I. Sr. Jordi Farràs manifesta creure que la Comissió legislativa d'Economia i Finances està suficientment habilitada per a desenvolupar tots els aspectes derivats de l'acord conclòs amb la C.E.E.

El M.I. Sr. Joan Jordi expressa l'adhesió dels restants Consellers Generals de la Parròquia de Sant Julià de Lòria a la constància en acta realitzada pel M.I. Sr. Albert Pintat, i manifesta lamentar que el Consell General en aquesta legislatura faci tan poc cas a la importància que té el Mercat Comú per a Andorra.

No hi ha més intervencions, i el M.I. Sr. Sub-Síndic General aixeca la sessió de la què se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. Són tres quarts menys cinc de dues de la tarda.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General en funcions

V. i P.
El Sub-Síndic General

Annex

Amb la vènia,
Molt Il.lustre Senyor Síndic General,
Molt Il.lustre Senyor Subsíndic General,
Molt Il.lustres Senyors Consellers Generals,

En primer lloc, vull testimoniar la meva reconeixença a la majoria d'aquesta M.I. Assemblea per la confiança que se m'ha dipositat en elegir-me Cap de Govern. No puc ocultar la meva emoció en retrobar-me altra vegada al front de responsabilitats polítiques i tornar a ocupar la funció de Cap de Govern. La legítima aspiració de tot home polític -i Vostres Senyories em permetran que m'autoqualifiqui així- és la d'estar en l'escena política i formar part de les relacions que es mouen en aquest complex i apassionant món, especialment si, com és el meu cas, té com a principi bàsic i com a objectiu fonamental el servei a Andorra.

El Govern que he format, tindrà, per decisió d'aquesta Presidència, el caràcter de col·legiat. És a dir, que tot i essent la responsabilitat política pròpia i intransferible del Cap de Govern, les decisions seran adoptades pel Govern com a Institució. Els Consellers de l'Executiu, abans que titulars d'una determinada cartera, són Consellers del Govern. Segons la Llei, i penso que és bo que sigui així, és el Govern d'Andorra, com a una unitat nacional. Per tant, aquesta Presidència i els membres del seu equip de Govern, tenen la responsabilitat que la Llei els confereix i asseguro a aquesta M.I. Assemblea que, en prendre qualsevol mena de decisió, tindrà prioritat sempre el concepte nacional i global per damunt de l'interès parcial. I penso que seria bo que tots arribéssim a entendre aquest plantejament, per evitar, d'aquesta manera, que ningú no es vegi exclòs en la tasca que ens ha estat confiada.

Feta aquesta introducció i abans d'analitzar punts concrets d'acció política del meu Govern pel que es refereix a les diferents àrees d'actuació, crec que és absolutament necessari fer un repàs -encara que breu- de l'actualitat que ens envolta. És obvi que recents circumstàncies vénen a determinar noves tendències polítiques, socials i econòmiques, en el món, a Europa, i, com a conseqüència, a Andorra, que no ha d'ésser aliena als fluxos d'aquestes conjuntures ni s'ha de girar d'esquena a certs esdeveniments si volem que el nostre sigui un Estat obert, amb perspectiva de futur i amb vocació de modernitat.

Per això, cal comprovar com les generacions actuals assistim a un autèntic trasbalsament polític d'Europa, amb uns fets que, tot just fa només sis mesos, semblaven gairebé impossibles. L'escala de valors que ahir es considerava inamovible, avui està totalment qüestionada. És cert que caldrà un determinat temps perquè nous corrents ideològics que avui s'albiren, puguin consolidar-se, i, a hores d'ara, ningú no pot fer un diagnòstic fiable de quines seran les conseqüències de sedimentació d'aquests moviments històrics que s'han iniciat. El que és indubtable, però, és que hi ha un procés de transformació en marxa i que Europa, el món, vol tenir un nou alè amb una configuració primordialment democràtica i de llibertats.

Dic això per assenyalar que qualsevol evolució o revolució que es produeixi en el panorama polític europeu, forçosament tindrà, a nivell d'idees, les seves repercussions per Andorra. El nostre País no és un fenomen aïllat en el context europeu sinó, com han demostrat

els fets darrerament, el que aquí es fa i el que aquí passa, mereix l'atenció de la Comunitat Europea. Això pot ésser bo o pot ésser negatiu, segons el camí que el nostre País esculli democràticament.

L'obertura d'Andorra a Europa és un fet. Aquesta obertura, però, requereix que es respecti la nostra peculiaritat històrica i tradicional, en tots els sentits. Malgrat ésser original, el nostre sistema polític és democràtic, pel fet, a part d'altres, que l'àmplia majoria de la població l'ha escollit i l'avalua diàriament.

Des de fora, i bé és cert, en sectors reduïts i generalment mal informats o amb certes direccions tendencioses o demagògiques, ens diuen que no es respecten a Andorra els Drets de l'Home, tal com van ésser definits per la Declaració Universal de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948. Tots sabem, però, que el dret no és una ciència exacta, que admet moltes i successives interpretacions, que cal adaptar la teoria a la pràctica i que no es pot modificar, de manera fulminant, un tarannà històric de més de set-cents anys, especialment si l'acusació formulada no respon a la realitat, perquè, cal dir-ho sense vacil·lacions, a Andorra s'han respectat i es respecten els drets de la persona.

La Llei no ha d'ésser una declaració purament teòrica, sinó que ha de respondre a la realitat social i històrica d'un país, d'una comunitat. Malgrat el que es diu o el que s'ha dit, nosaltres, els andorrans, sabem i tenim consciència que tant anteriorment a l'esmentada Declaració com posteriorment (a ella) hem respectat els drets humans i defensat la seva aplicació, i ara no admetem que, per interessos d'alguns pocs, se'ns pretengui donar certes lliçons.

Amb tot, és cert també que, en aquest sector, no podem estar immòbils, sinó que hem d'avançar en la consolidació o en la modernització de certes situacions. No podem restar parats, per egoïsmes particulars o interessos polítics; en aquest sentit, el meu Govern es proposa avançar en la legislació per adaptar la vigent a la de la resta d'Europa. Ho farem sense pressions, en el moment adequat i sense alteracions constitucionals.

I també és cert que una orientació política en aquest sentit, no és solament una responsabilitat de Govern, sinó que involucra la pròpia societat. Un Govern, una institució, una autoritat, no pot fer res si els plantejaments que formula no estan àmpliament assumits per la majoria de la població la qual, en definitiva, és la que ha de donar el seu consens.

Lligat amb això vull informar a Vostres Senyories que el debat i la següent aprovació del projecte de proposició de resolució, recomanació i directius sobre Andorra, fixat pel ple de la 42a. Sessió de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, els dies 1 i 2 de Febrer a Estrasburg, ha estat ajornada per acord unànimе adoptat el passat dia 18 de gener per la Comissió Política del Consell d'Europa en reunió a París. Així doncs, i a petició d'Andorra, la qüestió i el debat de l'esmentat projecte de proposició van ésser retirats de l'Ordre del Dia de l'Assemblea i ajornats fins a un proper ple. El meu Govern vol agrair al President de la Comissió Política del Consell, Sr. Ludwig Steiner, l'interès amb què ha acollit la nostra sol·licitud d'ajornament, fundada en raons òbvies de temps, alhora que avança la benvinguda a la visita anunciada a Andorra d'una representació de l'esmentada Comissió, que esperem que sigui tan àmplia i representativa com sigui possible.

El meu Govern es declara interessat a obrir negociacions amb el Consell d'Europa encaminades a establir unes relacions institucionals entre els Coprínceps, el Consell General,

el Govern i el mateix Consell d'Europa, mitjançant la presència i la col.laboració continuada del nostre País en aquest Organisme.

No obstant això, el meu Govern no tindria inconvenient a acceptar les recomanacions i directrius del projecte de proposició de la Comissió Política del Consell d'Europa, sempre que aquestes respectin el principi de Dret Internacional de sobirania, no s'ingereixin en els assumptes interns i no condicionin per al futur l'estatus internacional d'Andorra.

Una de les primeres consideracions -possiblement la més urgent- que es planteja el meu Govern és la problemàtica de l'habitatge. Per ésser, tal volta, una mica prematur -encara no fa un mes que he entrat en funcions- no puc encara donar xifres a aquesta M.I. Assemblea, sense el risc que no siguin del tot exactes, però tots sabem que un nombre important de les persones que viuen a Andorra es troba habitant en condicions que, segons les dades dels organismes institucionals competents, s'han de qualificar d'anormals. I a tots ens consten les dificultats existents per trobar un habitatge de lloguer.

La solució a aquest problema és, certament, difícil i complexa. Requereix la conscienciació de tots els òrgans institucionals del País, àdhuc en les més altes jerarquies, com també la d'aquesta M.I. Assemblea, les Hbles. Corporacions Locals i els sectors econòmics. A tots, des del marc que em proporciona aquesta compareixença davant Vostres Senyories, els demano la seva col.laboració, per, tots junts, procurar resoldre amb absoluta urgència un problema de justícia social i, per tant, d'interès per a la convivència harmònica en aquesta terra andorrana.

Un dels temes vitals actualment plantejats i del qual és forçós parlar ara i aquí, és el de la nacionalitat. Personalment, en els anys setanta, vaig formar part dels grups que tenien per objectiu eliminar les diferents categories d'andorrans que existien aleshores. Ara, amb l'actual legislació, es tendeix a crear noves diferències entre andorrans. La barrera de l'any 1975, estableix que els nascuts a Andorra abans d'aquella data tinguin la nacionalitat andorrana, mentre que els que han nascut posteriorment no hi tenen dret; hi ha andorrans que només tenim una nacionalitat; altres, en canvi, són plurinacionals, amb dos o tres nacionalitats.

Convindran Vostres Senyories amb mi que és una situació totalment anòmala. Els fills del País nascuts després de 1975 es troben privats d'un dret natural, com és el de tenir la nacionalitat de la terra en la qual han nascut.

En aquest aspecte, penso que és necessària una revisió de l'actual legislació. El meu Govern està disposat a col.laborar amb Vostres Senyories per tal d'establir els mecanismes necessaris perquè els nascuts a Andorra accedeixin a la nacionalitat andorrana, sempre i que es demostrï el seu arrelament al País.

Un altre punt important que també haurem de tractar conjuntament, és l'eventual integració a la nacionalitat andorrana de totes aquelles persones que residint a Andorra després de molts anys, s'han integrat a la nostra comunitat i se senten andorrans, partint del principi que les lleis no poden ésser retroactives i que no es poden lesionar drets adquirits.

El meu Govern considera important aquesta temàtica que es justifica pel fet que Andorra és un País de forta immigració i que tot i mantenint intacta la identitat nacional, cal incorporar el màxim de persones possibles per a fer desaparèixer el desequilibri negatiu existent avui entre nacionals i estrangers, com recull l'informe del Sr. Tapinos, del qual Vostres Senyories ja tenen coneixement.

En aquestes qüestions importants que situen el nostre País en la cruïlla del seu futur, hi ha el tema del Mercat Comú. En l'anterior legislatura, el Govern que va precedir a l'actual, va concloure un document amb la Comunitat Econòmica Europea que, actualment, està sotmès a la ratificació d'aquest M.I. Consell General. No és ara el moment d'entrar en el detall del seu contingut, però vull manifestar que el meu Govern s'adhereix i subscriu enterament el text aprovat per l'anterior Executiu i penso que caldrà que aquesta M.I. Assemblea, si comparteix, com espero, aquesta mateixa opinió, el ratifiqui dins el termini més breu, amb l'objecte que el meu Govern pugui desenvolupar l'acord amb la reglamentació adequada i, així, iniciar una etapa que crec que serà fortament interessant per a Andorra.

I dic interessant perquè, ultra els acords comercials, la integració a una Unió Duanera és, al meu judici i del meu Govern, altament positiva per al nostre País perquè obre, més enllà de la lletra del conveni, noves perspectives polítiques de cooperació amb la resta d'Europa en altres sectors no tractats en ell, i em refereixo especialment a l'àmbit cultural, educacional, turístic i d'infraestructura.

Si Vostres Senyories ratifiquen el Conveni, el seu desenvolupament haurà de produir canvis en l'estructura fiscal del País. Hi ha certs sectors econòmics que avui pensen, erròniament, que hauran de suportar un sacrifici; aquesta eventualitat però no existeix perquè els canvis derivats de aplicació del Conveni seran molt positius. I amb això no vull pas dir que el meu Govern demani una mena de xec en blanc, utilitzant una expressió popular. El que pretenc i el meu Govern també, és esforçar-nos per conscienciar aquesta M.I. Assemblea i a tots els sectors econòmics involucrats, que, examinant el text amb esperit obert i tenint en compte el conjunt dels acords sense particularismes i amb la suficient capacitat de comprensió i de serenitat, el que s'ha acordat és bo per a Andorra.

En l'àmbit institucional, la consolidació d'Estat de Dret és una prioritat absoluta. Des del Govern es faran tots els esforços necessaris per arribar a la situació clara, legal, pràctica i precisa d'Estat de Dret. Per això, la nostra dedicació s'intensificarà perquè les decisions que puguin competir per Llei al Govern siguin sempre conformes a la norma jurídica general. La recent instauració del Codi de l'Administració i la creació del Tribunal Administratiu i Fiscal han de facilitar en gran manera aquesta tasca.

Crec que s'ha avançat molt en l'objectiu d'assolir la separació de poders. És ferma voluntat d'aquest Govern impulsar-la al màxim. Ben entès, sempre amb el respecte a totes les altres institucions nacionals i exercint la seva funció executiva amb independència d'altres poders.

Les associacions professionals, els sindicats, són un altre dels temes plantejats actualment i dels quals s'ha parlat molt, a vegades sense el degut criteri bàsic que és fer-ho des de la perspectiva andorrana. Això no vol dir, per si mateix, que aquesta perspectiva pugui ésser contrària a aquells, sinó que, en tot cas, totes les consideracions s'han de fer globalment i la realitat quotidiana tenint en compte la qual es vol introduir una novetat o una modificació. Som conscients, és clar, que s'ha d'avançar en aquesta matèria i és del tot equitatiu que els sectors laboral i empresarial puguin actuar pels seus interessos, però també és equitatiu que els objectius polítics i institucionals d'un País siguin absolutament respectats. El bé general priva per damunt del d'uns sectors econòmics, siguin aquests quins siguin.

Som una comunitat atípica. Som minoria en el nostre País. No ens podem permetre -i això ha d'ésser entès per tothom per de pura lògica- que un determinat sector econòmic, el que sigui, pugui arribar a tenir una influència decisiva en el tarannà polític institucional.

Per tant, s'ha d'ésser original, cal trobar un sistema que, tot i permetent la defensa dels interessos sectorials, salvaguardi els nacionals. La fórmula no està al nostre abast d'una manera màgica; cal, doncs, que col.laborem entre tots, i que, fins i tot, tinguem l'ajuda d'organismes internacionals preocupats per aquesta matèria, per trobar una solució justa i adequada ben aviat. Demanem comprensió, pragmatisme, en tots els sectors econòmics, per assolir una harmonització social en la convivència entre tots els habitants.

Ja he analitzat el tema del Mercat Comú. S'ha de dir, incidint en un altre aspecte, que l'obertura del Mercat Comú aporta noves perspectives, mentre que, per un altre cantó -molt important- tenim la proximitat de l'accés i la incorporació a Andorra dels estudiants que actualment encara no tenen, d'una manera clara, la seva possibilitat d'inserir-se en la vida professional del País.

Cal trobar també solucions que harmonitzin un i altre aspecte. El nombre d'universitaris de l'any 1989 era de 802. L'intel.lectual, l'universitari, són el millor capital que té l'Estat. Per tant, hem d'aconseguir la seva plena incorporació perquè puguin desenvolupar adequadament la seva vida professional. S'han de considerar també aquells andorrans que, per diverses circumstàncies, han de treballar a l'estranger. L'atenció del meu Govern també anirà dirigida a ells procurant establir tots aquells mecanismes que puguin necessitar per desenvolupar la seva tasca i la seva vida sense cap mena d'inconvenients.

L'anterior legislatura, va aprovar la Llei de creació de l'Organisme de Ràdio i Televisió d'Andorra. Tenir els propis mitjans de comunicació i informació és important per al País. Per tant, el meu Govern tractarà acuradament aquesta matèria, amb les revisions i adaptacions que puguin ésser necessàries, de manera que, en un futur proper, es puguin posar en funcionament emissores de ràdio i televisió i el País gaudeixi d'aquests mitjans que, en definitiva, han de permetre tenir un element important de manteniment de la personalitat nacional. De la mateixa manera, creiem que la recuperació del servei de correus, seria una fita important en aquesta direcció.

Pel que fa a l'Educació, en el transcurs dels darrers vint anys, s'ha evidenciat per part del M.I. Consell General, una constant preocupació per inserir, afermar i desenvolupar la nostra identitat cultural en el conjunt de les estructures educatives. Però cal dir que l'acció política, tot i que s'hagi materialitzat per realitzacions de cabdal importància -com són, per exemple, l'aplicació del Programa d'Andorranització de l'Ensenyament o la creació més recent de l'Escola Andorrana- hauria pogut ésser encara més fructífera, si hagués existit una legislació que regulés, de manera global i coherent, el conjunt dels sistemes educatius existents al País.

La legislació andorrana no posseeix, avui en dia, cap text legislatiu que defineixi amb claredat, els valors i la finalitat que atorguem a l'educació, i aquesta circumstància no solament dificulta el funcionament intern sinó també la possibilitat de signar convenis durables i coherents amb les autoritats responsables dels sistemes educatius no andorrans. Cal pal.liar doncs aquesta mancança i, sense obstaculitzar el desenvolupament dels sistemes educatius i de les opcions didàctiques ja incorporats, s'han de fixar clarament, els principis educatius que han de garantir, en una societat pluralista, com és avui la nostra, el manteniment d'un harmoniós equilibri entre les indefugibles exigències de llibertat i unes imperatives exigències d'eficàcia per salvaguardar la nostra identitat cultural.

És evident que si volem que Andorra pugui fer prevaler la seva personalitat autònoma i resoldre ella mateixa els seus problemes, s'ha d'aconseguir que els nostres infants rebin una formació que els permeti gaudir de la capacitat de controlar els complexos mecanismes

econòmics, polítics i culturals que configuren la societat a la qual pertanyen. S'ha d'establir una legislació que motivi totes les parts implicades en el sector educatiu, en participar a un projecte comú fonamentat en la convicció que la identitat cultural andorrana no és un llegat inamovible sinó un principi dinàmic que permet a la nostra societat transformar-se sense perdre la seva configuració original i acollir el canvi sense haver-se d'alienar. Fonamentant-se en totes aquestes consideracions, el meu Govern es compromet a iniciar ja des d'ara, una acurada reflexió sobre els conceptes que han de vertebrar la nostra legislació en matèria educativa i sotmetre a consideració d'aquesta M.I. Assemblea, en el termini més breu possible, una proposta de Llei sobre l'Educació.

Paral·lelament a l'estudi d'aquesta Llei, s'iniciarà en la Conselleria d'Educació i Cultura, una estructuració dels serveis d'ordenació i coordinació educativa per poder donar suport als programes i a les opcions d'ensenyament directament depenents del Govern. Aquests serveis garantirán, fonamentalment, l'ordenació curricular, l'elaboració de les programacions i la corresponent execució, inspecció i avaluació, la disponibilitat de recursos pedagògics endògens i exògens i el suport de la formació permanent.

Pel que fa als programes educatius específicament andorrans -Formació Andorrana, Informàtica a l'Escola i Formació d'Adults- es prosseguiran els preceptes establerts assajant d'introduir els correctius i les innovacions que requereixi el seu coherent i eficaç desenvolupament. Així, i en l'àmbit de la Formació Andorrana, s'aportaran els màxims esforços per disposar, en el termini més breu possible, d'un material pedagògic que doni suport a aquest ensenyament i es gestionaran amb fermesa les normes que han de garantir una igualtat de vàlua acadèmica entre aquest ensenyament i la resta de disciplines que configuren el pla d'estudis de les opcions educatives en les quals s'insereix. Els resultats aconseguits pel programa Informàtica a l'Escola, evidencien l'interès de desenvolupar aquest ensenyament com una de les múltiples vies d'implicació de tots els educadors en un projecte comú. És per això que enseguint les exigències del món modern i pensant en el futur dels nostres escolars, el meu Govern continuarà centrant els esforços en el desenvolupament del Projecte d'Informàtica a l'Escola mitjançant l'ampliació de nous sistemes, la formació del professorat i l'adquisició de materials innovadors.

La Formació per a Adults, tot i que, com el seu nom indica fa referència a un sector de la població ja identificat en la vida activa, ha de considerar-se com una eina cabdal de formació per garantir la integració de la població no autòctona, i un mitjà òptim per preservar la nostra identitat nacional. El bon acolliment que aquest ensenyament ha rebut per part de les Hbles. Corporacions Locals i de bon nombre d'empreses privades, conforta el seu desenvolupament i incita a reflexionar sobre altres necessitats, que experimenten alguns sectors de la nostra societat. És per això que en haver-se declarat l'any 1990 Any Internacional de l'Alfabetització i en estreta col·laboració amb els organismes que puguin trobar-se concernits per aquest projecte, s'iniciarà una acció que permeti, si escau, valorar el grau d'analfabetisme de la nostra població i fixar les normes que, en un termini prudencial, puguin resoldre aquesta circumstància.

D'altra banda, les opcions que actualment configuren el Sistema Educatiu Andorrà, -l'Escola Andorrana i l'Escola d'Informàtica- han de merèixer una substancial consolidació a fi que els resultats continuïn sent tan prometedors com els que s'han assolit fins ara.

L'Escola Andorrana agrupa actualment 552 alumnes repartits en quatre centres que són per ordre d'importància d'efectius escolars: Escaldes-Engordany, Sant Julià de Lòria, Encamp i La Massana. La voluntat política del meu Govern és de consolidar definitivament aquesta opció d'ensenyament i en un futur immediat orientar-la en tres accions fonamentals:

- * difondre mitjançant la seva publicació el Pla d'Estudis que la identifica;
- * aplicar la fase tres d'aquest mateix Pla d'Estudis que consisteix fonamentalment a instituir l'organigrama de gestió i funcionament de l'Escola;
- * ampliar el Pla d'Estudis per garantir la continuïtat de l'Escola a nivell de segona ensenyança.

L'Escola d'Informàtica, de més recent creació, forma també part integrant del Sistema Educatiu Andorrà i, enguany, oferirà al mercat del treball la primera promoció d'alumnes. Aquesta escola que actualment es troba en fase de consolidació, presenta unes bones perspectives de futur fruit de l'alt nivell tècnic i professional dels seus alumnes.

La necessitat d'estructurar en el més curt termini possible l'Ensenyament Professional, és també una de les preocupacions fonamentals del meu Govern. La complexitat de les nostres estructures socials i l'especificitat de la nostra economia, reclamen la vertebració d'un ensenyament professional que defugui les normatives preceptuades en altres països i que es fonamenti en les necessitats reals que té plantejades el nostre País. És per això que en la concepció d'aquest ensenyament cal implicar directament tots els sectors concernits i analitzar detingudament la possibilitat que la formació professional no sigui únicament teòrica sinó immediatament rendible. En aquest sentit cal estudiar, per exemple, la possibilitat de concebre la formació en el mateix lloc de treball atorgant una ajuda o subvenció als sectors empresarials que participarien al projecte. No obstant això, a mig termini, els resultats aconseguits per l'Escola d'Informàtica indueixen a la projecció de la formació professional cap a noves tecnologies i àrees d'interès per a la nostra societat, com poden ser la gestió i administració d'empreses, el marketing i l'àmbit dels serveis en general.

Un altre objectiu del meu Govern, vinculat també amb el món educatiu és la creació de l'Institut Andorrà de Formació. La finalitat d'aquest òrgan és la d'oferir als estudiants andorrans que han finalitzat els seus estudis superiors, un complement de formació sobre l'especificitat andorrana. En un futur immediat, la formació incumbiria essencialment les disciplines pedagògiques, jurídiques i turístiques. És evident que les entitats col·legiades directament concernides, serien un suport fonamental per al funcionament del referit Institut.

En matèria educativa voldria també evocar la creació d'un Servei d'Orientació per a l'Ensenyament Superior, concebut per a tots els joves que en haver d'iniciar els seus estudis superiors, volen disposar d'una informació precisa sobre les possibilitats futures que els ofereix el País. Endemés d'aquesta informació, el referit servei donaria també als estudiants un suport administratiu de gestió d'expedients acadèmics particularment pel que fa a les convalidacions d'estudis i una informació acurada sobre ofertes de treball temporer o permanent.

El meu Govern posarà tots els mitjans al seu abast amb la finalitat que les titulacions de l'escola andorrana siguin reconegudes a l'estranger.

L'acció cultural del meu Govern es fonamentarà en la convicció que la identitat cultural és la memòria i la consciència col·lectiva de la nostra comunitat, en la qual cada un de nosaltres

es retroba i s'identifica sense considerar-la però com un conjunt de continguts inamovibles. Hem de ser plenament conscients que la nostra cultura només sobreviurà i s'enfortirà si mostra aptituds per renovar-se, és a dir, si aconsegueix integrar i absorbir les noves aportacions sense perdre, això sí, el seu equilibri i la seva personalitat original.

És per això que una de les circumstàncies que han de merèixer una particular atenció és la recerca d'accions que propiciïn la integració de la població no autòctona a la nostra realitat cultural. Una possible via podria ser la que impliqués, de manera directa i mitjançant una constant informació, tots els habitants d'Andorra en actes puntuals populars.

Paral·lelament, la política d'activitats culturals, fonamentant-se en les nostres especificitats socio-històriques, ha de saber respondre a les necessitats reals de la nostra societat. En aquest sentit cal prosseguir la política d'activitats culturals a les escoles i potenciar al mateix temps la col·laboració entre totes les Hbles. Corporacions Locals i totes les entitats vinculades amb la cultura.

Per a la salvaguarda, revalorització i difusió del nostre Patrimoni Artístic, es prosseguiran les tasques de conservació, restauració, catalogació i inventari dels béns mobles i immobles, així com les recerques arqueològiques. Totes aquestes activitats comptaran endemés, amb el suport tècnic del laboratori especialitzat del Patrimoni Artístic.

En relació a la política de creació de museus es fomentarà la creació de Museus Monogràfics repartits a les diferents parròquies segons les característiques històriques que els siguin més peculiars, seria imminent en el marc d'aquesta acció la creació del Museu del Tabac, de l'Aigua i del Termalisme o de la recuperació de la Farga Rossell. Ensenms, s'estudiarà la creació d'un Museu Nacional que reculli tot el material arqueològic i històric inherent a la nostra identitat.

Pel que fa al Departament del Patrimoni Escrit Documental i Etnogràfic s'iniciarà l'estudi d'una proposta de Llei sobre la creació del Registre de la Propietat Intel·lectual a fi de poder registrar i protegir els drets d'autor, d'editors o de traductors d'obres científiques, literàries o artístiques.

D'altra banda, el Servei de la Biblioteca Nacional continuarà treballant en la confecció del catàleg automatitzat del respectiu fons, tasca que s'ha iniciat fa uns mesos. Es preveu, també, la publicació d'una bibliografia d'Andorra que inclourà els documents sobre el nostre País publicats arreu del món i d'una bibliografia nacional d'Andorra que recollirà la producció bibliogràfica endògena.

A mig termini, i en col·laboració amb la Comissió de Cultura de la Comunitat de Treball dels Pirineus, s'estudiarà la possibilitat de fixar una intercomunicació de dades mitjançant sistemes informatitzats, de tots els fons bibliotecaris i universitaris pirinencs.

El Servei d'Arxius que forma part des del passat mes d'octubre, del Consell Internacional d'Arxius i per aquesta condició gaudeix d'un estatus consultiu a la UNESCO, prosseguirà l'elaboració d'una Guia del seu fons documental a fi que els usuaris puguin gaudir d'una informació global i detallada del fons arxivístic. D'altra banda, es treballarà sobre la informatització del fons de l'Armari de les Set Claus per poder oferir al públic un inventari-catàleg del referit fons i una descripció sumària o analítica de les corresponents sèries documentals.

El meu Govern presentarà a Vostres Senyories una proposta de Llei General del Patrimoni Escrit i Documental per garantir la salvaguarda i consulta dels fons públics i privats.

Finalment s'estudiarà la possibilitat d'organitzar un curs o seminari per als funcionaris sobre normes que regulin la producció d'Arxius de administració central i local a fi d'evitar dipòsits caòtics de papers sense vàlua arxivística.

Es crearà el Departament de Política Lingüística per coordinar totes les accions que s'empenguin a favor de la promoció, l'ús i la correcció de la llengua del País. D'aquest departament en dependran tres serveis amb funcions concretes:

- * el **Servei de Normalització Lingüística** que tindrà al seu càrrec la difusió de la llengua del País a nivell internacional. A més, coordinarà, amb els departaments similars dels altres països de llengua catalana, la resolució dels problemes que planteja evolució i l'ús de totes les llengües de cultura en front de les noves tecnologies i terminologies internacionals;
- * el **Servei d'Assessorament Lingüístic** que tindrà al seu càrrec assessorar les persones i les empreses, tant a nivell públic com privat, a l'hora d'escriure correctament la llengua del País. Aquest servei organitzarà també cursos intensius de català bàsic i de llenguatge administratiu;
- * el **Servei de Publicacions** que revisarà la llengua i la imatge de totes les publicacions que emanin del Govern.

El meu Govern, en la seva primera reunió que va tenir lloc la passada setmana, ha acordat retirar el projecte de Pressupost per al 1990.

Aquesta decisió es fonamenta en una primera i doble constatació: existeix un dèficit de tresoreria superior als dos mil milions de pessetes i el projecte comportava un dèficit superior als deu mil milions de pessetes.

El meu Govern proposa doncs, de procedir ràpidament a una reordenació de les despeses previstes amb la finalitat d'intentar aconseguir un projecte de pressupost més equilibrat.

Pel que fa a la despesa, el meu Govern vetllarà especialment per contenir les despeses de funcionament.

El nombre i la qualitat dels professionals andorrans al servei de l'Administració General i les entitats parapúbliques no justifica en cap manera una reiterada crida a professionals i experts forasters. D'altra banda, Andorra compta amb un nombre cada cop més important de professionals lliberals que poden, quan calgui, acudir a assessoraments exteriors a l'administració, i col.laborar amb la qualitat suplementària que aporta el seu arrelament andorrà.

El meu Govern es proposa, amb caràcter prioritari, dignificar i enfortir la funció pública. En els propers mesos es procedirà a una vertebració de l'Administració a partir d'una estricta observança del que disposa la Llei d'Organització de l'Administració General de 24 de maig de 1985.

La reinstauració dels principis de jerarquia i eficàcia administrativa constituirà, de ben segur, un esperonament per a les vuit-centes cinquanta-nou persones -funcionaris, contractuals i eventuals- que avui componen el personal de l'Administració General.

Tanmateix, som conscients que amb la contenció de les despeses de funcionament no es pot resoldre, ni de bon tros, el dèficit pressupostari.

L'economia andorrana reclama per modernitzar-se i readaptar-se, importants despeses d'inversió. Cal, doncs, consolidar les fonts d'ingressos i, també, obrir una reflexió institucional en relació a la recerca de noves fonts impositives; amb el ben entès que la societat andorrana ha de fugir de la imposició directa, sobre el patrimoni o la renda de les persones físiques o jurídiques, per mantenir orientada la pressió fiscal vers la recaptació d'impostos indirectes.

Cal també, tenir ben present que l'acord assolit amb la C.E.E. ens obliga a modificar la nostra legislació duanera i fiscal.

En aquest àmbit es fa del tot necessari enfortir el Servei de Duana, dotant-lo de nous mitjans en previsió de les transformacions econòmiques que ens vindran induïdes per aplicació de l'acord establert amb la C.E.E.

La quantitat de declaracions registrades a la Duana Andorrana ha passat de 40.000 l'any 1980 a més de 200.000 durant el darrer any. Aquesta evolució comporta una saturació en les instal·lacions dels despatxos fronterers, que no són ja adequats per atendre el creixement experimentat en aquest darrer decenni.

Per aquest motiu, el meu Govern pensa estudiar la creació d'una Duana Central que permetria coordinar les operacions en un mateix indret amb la correlativa agilització dels tràmits d'importació i exportació de mercaderies. Alhora, aquesta Duana Central comportaria un sensible augment de la verificació i control de les mercaderies amb la consegüent reducció de les possibilitats de frau.

L'acord amb la C.E.E. facilita la instal·lació a Andorra de noves indústries i empreses de serveis amb la qual cosa es produirà un notable increment de les exportacions. Igualment, cal pensar que en el termini de cinc anys, Andorra podrà aplicar la posada en "lliure pràctica" de mercaderies dins la C.E.E., així com les noves possibilitats pel que fa a les autoritzacions del trànsit de mercaderies.

Caldrà doncs, actuar en una doble direcció:

- d'una banda, adaptant la nostra legislació duanera i fiscal a les exigències establertes a l'Acord amb la C.E.E.

- d'altra banda, tirant endavant el "reciclatge" dels funcionaris de Duana per aconseguir la millor preparació possible a la nova situació.

En un altre àmbit d'actuació, el meu Govern es proposa accelerar el procés de constitució de l'I.N.A.F. d'acord amb la legislació ja adoptada per aquesta M.I. Assemblea.

La posada en marxa d'aquest Institut permetrà no solament enfortir l'actuació financera de l'Administració General sinó també donar coherència a les actuacions financeres de les diferents entitats parapúbliques.

Pel que fa al Comerç, és també urgent procedir ja des d'ara a les adaptacions legislatives necessàries a fi de preparar l'aplicació de l'acord amb la C.E.E.

De manera especial, el meu Govern tirarà endavant les actuacions necessàries amb la finalitat d'evitar conflictes relatius a la propietat comercial i industrial. Un instrument necessari, en aquesta òptica, és el registre de patents i marques, amb la indispensable relació amb els organismes internacionals competents. Aquestes mesures permeten consolidar i enfortir la imatge de seriositat del comerç andorrà.

L'augment extraordinari del tràfic mercantil i industrial facilitat pel Reglament de Societats Mercantils del 1983 conjuminat amb la propera aplicació de l'acord amb la C.E.E. aconsella algunes modificacions i adaptacions de l'operativitat de les persones jurídiques.

Es constaten també, importants contradiccions entre la legislació que regula les societats mercantils i la normativa específica que és aplicada a l'exercici del Comerç per les persones físiques.

El meu Govern es proposa treballar també, prioritàriament, en la preparació d'una nova llei mercantil que serà sotmesa a l'aprovació d'aquesta M.I. Assemblea.

D'altra banda, el Reglament de Societats Mercantils del 1983 permetia la promulgació d'una normativa específica adreçada a permetre la constitució de societats amb majoria de capital estranger sempre que es tractés d'empreses declarades d'interès públic o social. Aquesta normativa que no ha estat desenvolupada encara, esdevé, avui, més necessària amb l'obertura de la nostra economia a l'àmbit europeu.

Ben entès, aquesta aportació de capital estranger estarà estrictament controlada pel Govern tant pel que fa al seu origen com quant a la seva incidència dins l'economia andorrana.

Paral·lelament, el meu Govern facilitarà en l'àmbit de les seves competències, la creació de la Cambra de Comerç amb la finalitat de poder comptar amb una col·laboració eficaç d'aquest important sector de l'economia andorrana.

El meu Govern desitja introduir un nou estil, basat en el diàleg i la concertació, de relació de l'Administració amb la societat civil i els diferents sectors de l'economia. Per això ens cal disposar, ben aviat, d'una Cambra de Comerç que sigui interlocutora d'administració.

Pel que fa a la Indústria, l'acord amb la C.E.E. permetrà també a les empreses andorranes una sortida de la seva producció industrial mitjançant la lliure exportació vers la Comunitat. Aquesta important perspectiva econòmica requerirà, paral·lelament, un gran esforç legislatiu i reglamentari amb la finalitat d'adaptar la normativa andorrana a la de la C.E.E. Caldrà, en definitiva, una regulació de les condicions d'instal·lació i funcionament de les activitats industrials.

Més enllà de la vessant pròpiament econòmico-empresarial, el Departament d'Indústria del Govern té al seu càrrec diferents serveis de control i inspecció en matèria de seguretat i transport. En aquest àmbit convindrà també vetllar per una progressiva adaptació a la reglamentació comunitària.

D'altra banda, cal intensificar les relacions amb les estacions d'esquí per millorar l'oferta qualitativa de les instal·lacions mecàniques i dels dominis esquiables.

Caldrà també crear una xarxa informàtica entre les estacions d'esquí i el Departament d'Indústria, amb la finalitat de facilitar la comunicació de les informacions de la climatologia hivernal de muntanya i la prevenció del risc d'allaus.

El Conveni amb la Comunitat Econòmica Europea, després de la seva ratificació, comportarà, en la seva aplicació, una reestructuració dels mitjans agrícoles i ramaders que, lògicament, han d'ésser tan beneficiosos com sigui possible per a aquest sector. En aquest sentit caldrà establir una política de protecció i foment de la producció nacional, per tal d'assegurar el futur d'un sector tradicionalment important en l'economia de les Valls.

En aquesta línia de protecció i ajuda a l'agricultura i la ramaderia és urgent la construcció d'un escorxador nacional, i per això es posaran tots els mitjans necessaris per dur-lo a terme.

Com a prova pilot, i a fi de trobar solucions a la progressiva pèrdua d'efectius, de la cabana ramadera, el Govern impulsarà la creació d'una societat ramadera a la Parròquia de Canillo, amb la qual s'obrirà per a la ramaderia un nou horitzó que permetrà la integració dels joves a aquesta activitat. A més, aquest projecte té l'objectiu de mantenir "ajardinades" totes les propietats i gran part de la muntanya de Canillo i, per altra part, la voluntat de reagrupar tots els propietaris en una estructura econòmica tal com van fer els nostres avantpassats en crear les vacades comunals.

El meu Govern té la voluntat de dedicar esforços i recursos envers el patrimoni natural, aspecte que, entre altres, es concreta en projectes com els que a continuació enumero a Vostres Senyories.

Per mantenir i preservar l'estat dels boscos i protegir-los del risc d'incendis forestals es posarà en marxa un projecte de gestió forestal consensuat amb les Hbles. Corporacions Locals, de manera que es possibiliti l'eficaç actuació sobre les masses forestals del nostre País.

Es posarà en funcionament una granja per a la producció d'espècies animals d'interès cinegètic, amb la finalitat d'establir una repoblació adaptada a les peculiaritats ecològiques del nostre País.

Es promouran publicacions divulgatives relatives al medi natural, així com totes aquelles activitats destinades al coneixement i al respecte de les joves generacions al medi natural.

El meu Govern, dins dels objectius en aquest àmbit, vol arribar a la creació del parc natural d'Andorra, cosa que comportarà la nova infraestructura pròpia del parc i la implantació d'una gestió del conjunt ecològic, adaptat a la freqüentació i l'explotació turística.

La piscicultura serà una eina indispensable en la gestió dels rius. Enguany es construirà la segona fase, i d'aquesta manera en el termini de dos anys, es cobriran totes les necessitats de repoblació dels rius i llacs mantenint les peculiaritats genètiques de la truita autòctona del País.

Essent els rius Valira un dels punts més castigats per la degradació ambiental del nostre País i estant actualment en un alt nivell d'insolubilitat, és intenció del Govern dur a terme una campanya de recuperació d'aquests rius basada en els punts següents:

- Acceleració de la canalització de clavegueres.
- Depuració de les aigües residuals.
- Legislació sobre la construcció dels murs i canalitzacions.
- Regeneració de les vores del riu i manteniment de la vegetació de ribera.
- Control i aplicació estricta de la llei de residus sòlids i la de residus líquids.
- Conscienciació a nivell de les escoles i del públic en general de la importància de l'aigua.

Tota aquesta voluntat queda definida en l'objectiu de recuperar la vida aquícola en el Gran Valira, on les truites, els insectes aquàtics, i les aus de pas puguin estar presents i a la vista de tots.

El Govern durà a terme una política d'inversió potenciant l'adequació dels sempre limitats recursos disponibles, emmarcada dins d'una gestió estricta i diàfana.

Es donarà prelación a les inversions de major interès nacional i que més incideixen en la millora de la qualitat de vida, prenent una especial cura en la conservació del nostre medi natural.

L'arranjament i la modernització de l'eix bàsic de comunicació que ens uneix amb els dos països veïns té també la màxima prioritat. L'objectiu és assolir, en un breu termini, una via de comunicació de tres o quatre carrils, amb un alt nivell de confort, seguretat i de servei que permeti la seva plena integració en la xarxa de vies pirinenques aprovada per la Comunitat de Treball dels Pirineus. Tots coneixem el fort impuls que s'ha donat i es dona a l'itinerari Barcelona-Tolosa pel túnel del Cadí. Dins d'aquest context, el Govern francès té programat per enguany l'inici del túnel del Puymorens, obra que es preveu acabar l'any 94. Andorra no es pot permetre, per tant, ajornar l'execució del túnel d'Envalira. El Govern agilitzarà les gestions pendents amb les autoritats franceses, cosa que permetrà sotmetre a la consideració d'aquesta M.I. Assemblea la corresponent proposta d'execució, finançament i explotació, amb la finalitat que Andorra no quedi, l'any 1994, aïllada de la nova i moderna xarxa de Comunicacions Pirinenques.

El meu Govern és conscient que la modernització d'aquest eix no resol la problemàtica de la circulació a Andorra. Aquesta passa, a més, per l'optimització de la gestió de la xarxa existent, la potenciació de les desviacions urbanes, el tancament de la xarxa radial de comunicacions bàsiques actual, amb carreteres d'enllaç, especialment les de la Vall del riu Valira del Nord amb la Vall del riu Valira d'Orient i, també d'una manera cabdal, per l'acceleració de l'execució de les vies previstes en el Pla Viari de les Parròquies d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany.

Cal confiar que la nova Llei d'Expropiació aprovada l'any passat per aquesta M.I. Assemblea serà sancionada en un breu termini pels MM.II. Srs. Delegats Permanents, i constituirà, sens dubte, un estri imprescindible i inajornable per a poder executar, amb la celeritat que es requereix, obres de marcada utilitat pública, que avui resulten gairebé inabordables.

Dins el mateix capítol de les comunicacions viàries, el Govern analitzarà i avaluarà també la viabilitat tècnica i econòmica de la implantació d'altres mitjans de comunicació.

Es potenciaran els estudis i les obres de protecció que evitin o redueixin al màxim el risc de catàstrofes naturals. La canalització i defensa de rius i torrents front a les revingudes extraordinàries, les proteccions contra les allaus i la caiguda de pedres, i l'arranjament de la problemàtica derivada de diversos riscos geotècnics, tindran, entre altres, el màxim suport del Govern.

Es posaran els mitjans necessaris per poder concloure dins el termini més breu, els equipaments culturals, esportius, escolars, assistencials, d'aparcaments, i de camps de neu, etc. avui en curs. La política del meu Govern per als futurs equipaments, serà fruit d'una rigorosa anàlisi tècnica, econòmico-financera i social de les necessitats i de la utilitat per a l'esdevenidor del nostre País.

En estreta col.laboració amb les Hbles. Autoritats Comunals, el Govern fomentarà el desenvolupament i l'aplicació de la normativa urbanística que més incideixi en una adequada ordenació del territori i en la millora del paisatge urbà. El Govern posarà a l'abast dels Hbles.

Comuns els mitjans tècnics i econòmics disponibles que permetin planificar i desenvolupar harmoniosament el territori de les Parròquies.

En l'àrea del turisme, el meu Govern s'esforçarà a assolir molts i variats objectius que conflueixen en una única direcció: la promoció turística d'Andorra i la millora de la seva oferta en un marc de constant superació pel que fa a la qualitat i intensitat de la tradicional capacitat turística d'Andorra; d'aquesta manera l'eina imprescindible que s'utilitzarà és la d'una estreta i directa col.laboració amb tots els organismes públics i tots els estaments dedicats i relacionats amb l'activitat turística, Unió Hotelera, Unions Pro-Turismes i es farà paral.lelament, una anàlisi i un inventari de les possibilitats -algunes de les quals seran comentades a continuació-, amb unes decisions de caràcter immediat, i altres a curt termini, com a detonants d'una dinàmica per a l'assoliment d'objectius i resultats tan aviat com sigui possible, igualment serà necessari la requalificació dels establiments turístics.

Tots els projectes i realitzacions que es puguin dur a terme en aquest sector, necessiten però, l'adopció d'una consciència popular del que significa ésser un País turístic. Conservant els principis de la tradicional hospitalitat andorrana, hem d'adaptar aquesta aptitud de tracte amable i deferent vers els visitants, amb les noves exigències que els turistes volen dels llocs que escullen per al seu lleure o vacances. En aquest sentit, doncs, s'ha de gaudir d'enllaços aeris apropiats, de vies de comunicació adients, de llocs d'allotjament amb confort i, entre altres elements, d'espais, urbans o de muntanya, nets i atractius. Pel que fa a aquesta darrera finalitat, tenim la immensa sort de gaudir d'una naturalesa magnífica que ofereix uns paisatges esplèndids; cal, doncs, tenir-ne cura i mantenir-los nets. Aquesta és una missió que, tot i que bàsicament ha de venir encoratjada per l'activitat pública, competeix a tots els ciutadans.

En la promoció turística, un aspecte bàsic ve de la mà de la premsa i els mitjans de comunicació. Pel que fa al sector internacional, l'activitat de promoció del País es desenvoluparà, essencialment, per via d'articles escrits en publicacions gràfiques i per intervencions en ràdio i televisió, en una evident necessitat de divulgació, tot mantenint una absoluta col.laboració amb la premsa local.

El nom d'Andorra, en l'àmbit internacional, ha d'aparèixer com a modèlic a nivell d'oferta o organització. És amb aquest objectiu que es posarà un accent especial en el que s'acaba de manifestar sobre la premsa internacional. Però hi ha una altra qüestió que mereix la màxima atenció del meu Govern: les Cases d'Andorra a l'estranger. Partint d'un inventari de la situació actual i de les seves possibilitats, es portarà a terme una remodelació, tant en la seva concepció o ubicació -se'n poden crear, si és convenient, de noves-, com en les seves activitats, de manera que hi hagi uns serveis actius de promoció constant en la recerca i contacte amb professionals, tant en el país en què es trobin o, si s'escau, en les zones de la seva influència, com pel que fa a totes les demandes o consultes que es puguin produir. Les Cases d'Andorra han de tenir l'inventari exhaustiu de totes les possibilitats del País i una llista de tota l'oferta i han de col.laborar a solucionar els problemes que es puguin presentar als professionals del País amb tota l'ajuda necessària. Com a darrer aspecte en aquesta qüestió, es potenciarà que s'organitzin en les instal.lacions de les Cases d'Andorra exposicions i activitats per donar a conèixer Andorra als sectors professionals i a la premsa local del lloc d'ubicació.

El meu Govern reprendrà i replantejarà la legislació sobre el joc, per examinar les seves alternatives i presentar a Vostres Senyories l'adopció d'aquelles normes que siguin més escaients.

Un altre element que mereix una reestructuració i una anàlisi meditada és la participació en les fires i exposicions. S'ha de fer una selecció de les més importants i s'ha de mantenir la participació activa dels professionals andorrans, de manera que l'activitat oficial en aquest aspecte ha d'ésser organització, coordinació i col.laboració amb aquests professionals. Abans de la participació, però, és indispensable que se'n faci difusió per mitjà de la premsa, de manera que el públic tingui un coneixement anticipat i, per tant, una participació activa. Posteriorment, s'ha de continuar aquesta activitat a través dels mateixos mitjans de comunicació, i s'ha de crear un servei d'informació fora de les nostres fronteres sobre les reserves hoteleres, estat de les carreteres, les pistes d'esquí i totes les activitats que els nostres visitants puguin realitzar a Andorra.

En aquesta línia de promoció, una participació que el meu Govern pensa que és necessària i en la qual, per tant, posarà tots els esforços que estiguin al seu abast, és la presència a l'Exposició Universal de l'any 1992, que es farà a Sevilla. El fet que Andorra estigui present en aquest esdeveniment és important per la seva mateixa transcendència i ja puc avançar que el meu Govern ha iniciat les gestions pertinents per assegurar que Andorra no estigui absent de l'Exposició Universal.

El meu Govern posarà especial èmfasi en una nova imatge d'Andorra com a lloc d'acolliment de congressos i d'altres certàmens d'aquestes característiques, element fins ara poc explotat, i que és important perquè permet un turisme continuat, de manera que, amb una bona promoció i organització en aquest aspecte, es poden superar les temporades de baixa ocupació. S'ha de crear una central de congressos, amb contactes amb tots els organismes i professionals de cada sector, que cohesioni i aporti tot el necessari per anar ampliant aquesta activitat fins al màxim de les possibilitats.

Dins d'una àmplia gamma d'activitats de promoció que impulsarà el meu Govern i que ara no cal explicitar de manera concreta, tractaré, i d'aquesta manera enllaçaré amb l'altra àrea d'activitat de la Conselleria de Turisme i Esports, de l'esport com a modalitat de turisme. En aquest sector, es desenvoluparan infraestructures alternatives vinculades a l'oci, nous esports i l'explotació dels recursos naturals del País com a turisme d'aventures, per exemple, tot conjugat amb estatges i actuacions i manifestacions esportives.

S'ha de realitzar un inventari de totes les instal.lacions esportives, amb la finalitat que tinguin el funcionament adequat i, en conseqüència, una rendibilitat per a la funció perquè han estat creades. S'ha de donar una informació de com i on es pot practicar una determinada modalitat esportiva, a més d'efectuar el pertinent manteniment i la millora d'aquestes instal.lacions. S'ha de posar en funcionament els polisportius que hi ha actualment en construcció i altres instal.lacions, per aconseguir una àmplia xarxa de centres d'esport oberta als practicants habituals i als de lleure.

Ja en el terreny concret de l'esport, tot i repetint el que s'ha dit pel turisme, en el sentit que el meu Govern establirà i mantindrà un estret i constant diàleg amb les entitats i organismes dedicats a l'esport, Comitè Olímpic, Federacions i Clubs, amb una màxima col.laboració i suport, un dels punts que tindrà inicialment preferència és la posada en funcionament del Casal de l'Esport, de manera que tot l'esport andorrà es centri en un mateix edifici i es puguin coordinar millor totes les activitats esportives del País. Caldrà també encoratjar i donar totes les facilitats possibles als nostres atletes perquè assoleixin un bon nivell esportiu que després puguin demostrar en competicions internacionals al més alt nivell possible. És aquesta també una faceta que permet donar a conèixer el nostre País.

En organització de competicions, tant internacionals com nacionals, i juntament amb el seu foment, el meu Govern s'esforçarà per demostrar la capacitat organitzativa d'actes importants en el nostre territori com, per exemple, els Jocs dels Petits Estats de l'any 1991, entre altres. L'objectiu és de poder arribar a que Andorra pugui ésser escenari de competicions esportives de primera magnitud.

L'àmbit social, i com ja ho he apuntat inicialment a Vostres Senyories, és un dels sectors en els quals el meu Govern vol dur a terme una important acció introducció de noves mesures i adaptació de la situació global a les necessitats més urgents i bàsiques de la població. Tractar d'aspectes puntuals, en una àrea tan àmplia com és tot el relatiu al benestar social, resultaria molt extens; per aquest motiu, Vostres Senyories comprendran que ara em limiti a detallar en aquest programa, aquells extrems que apareixen com a més destacats en la línia d'acció que el meu Govern s'ha traçat com a objectius primordials en el camp social.

Les pensions han d'acomodar-se a les autèntiques necessitats dels seus beneficiaris i, dins aquest capítol, els que mereixeran una atenció específica per part del meu Govern són els minusvàlids, de manera que gaudeixin d'unes pensions perfectament adequades a la situació de cada una de les persones afectades d'alguna minusvàlua, amb la possibilitat que es pugui atorgar una pensió especial a les que tenen un grau elevat d'incapacitat. S'impulsarà també un programa d'integració laboral, ja sia per mitjà d'ajudes puntuals o per la creació de tallers, per a aquelles persones que, tot i la seva minusvàlua, poden realitzar alguna activitat.

Es treballarà en ferm perquè el Centre d'Acolliment d'infants abandonats tingui un ple rendiment i signifiqui per a la mainada una autèntica ajuda en tots els sentits. La prevenció de la delinqüència o la seva reinserció és un element que també cal destacar en els objectius marcats, mentre que una de les preocupacions màximes es dirigirà a la drogodependència. Vostres Senyories i tots nosaltres tenim com un dels factors bàsics per salvaguardar la nostra societat, especialment la part juvenil i infantil; aquest objectiu i, per tant, la lluita contra el tràfic i consum de productes estupefaents és un aspecte vital pel qual no s'ha de regatejar cap esforç i s'ha de col.laborar estretament entre tots els organismes en una acció ben planificada.

En la introducció d'aquesta declaració, ja he avançat a Vostres Senyories que la problemàtica de l'habitatge és una de les consideracions més urgents que es planteja el meu Govern. No cal insistir sobre el fet, però sí que vull patentitzar ara, en aquesta anàlisi i aquests projectes d'ordre social, que les finalitats que cal cercar en aquesta qüestió són, partint d'una estreta cooperació amb els Hbles. Comuns, trobar una fórmula de finançament per a la construcció d'habitatges de caràcter social que pugui conduir a la determinació de lloguers moderats, per trobar un sistema d'atribució que no sectorialitzi aspectes marginals.

En el mateix àmbit social, però ja coordinat amb l'aspecte laboral, el meu Govern tractarà, en la protecció a la maternitat, de superar alguns aspectes suscitats i comprovats en relació a acomiadaments no justificats per una necessitat concreta de caràcter laboral; la protecció a la maternitat requereix un manteniment de drets i, de no existir cap causa motivada que ho pugui impedir, una ajuda social que matisi eventuais situacions de manca de treball o d'ingressos.

En aplicació de la recentment aprovada Llei de l'Administració Institucional de Serveis Socials, es posarà en funcionament i s'adequarà tot el sistema que permeti vetllar degudament per tota la qüestió social en general i evitar la degradació en aquest punt i les situacions que una societat moderna ha d'afrontar directament.

En la reglamentació laboral s'ha de procedir a adaptació, ja presentada, de la legislació actualment vigent, amb uns fins concrets com poden ésser, entre altres, l'horari de quaranta hores setmanals, trenta dies de vacances, setze setmanes de baixa per maternitat i la prohibició de treballar als menors de setze anys. Aquestes mesures de millora laboral, han d'anar acompanyades d'altres aspectes com la reglamentació de l'aprenentatge i la formació professional, sense oblidar l'aspecte de les associacions professionals a les quals ja he fet al·lusió en la part introductòria d'aquest programa, com a compliment de la Llei sobre Drets de la Persona dels Excms. Srs. Coprínceps del 29 de març de 1989, adaptant-ho a les necessitats del País, tal com expressa aquest precepte legal.

Per altra part, el meu Govern enfortirà i especialitzarà el Cos d'Inspecció de Treball per assegurar el compliment de l'adopció de mesures de seguretat a fi d'evitar tant com sigui possible els accidents laborals i crearà un servei d'informació i assessorament laboral.

En el terreny de la immigració, aspecte preocupant i que mereix una atenció especial per part del meu Govern, com ben segur de Vostres Senyories, s'ha d'arribar a la fixació d'assignacions d'autoritzacions de treball per sectors i professions determinades, establert d'acord amb la realitat i sense fantasies. S'han d'atendre les necessitats empresarials mitjançant un inventari anticipat de les seves necessitats per anys, amb la deguda concertació amb els empresaris i evitant qualsevol col.lapse de les assignacions.

Penso que és important insistir en la qualificació professional dels nous arribats, a través de la seva retribució salarial i, si convé, de verificacions de capacitat professional que es podrien establir conjuntament amb els organismes professionals de cada ram. El control de les baixes que es produeixen ha d'ésser absolutament rigorós i s'ha de procedir a inspeccions periòdiques de les renovacions d'autoritzacions. Hi ha d'haver una determinació de temporers adequada a les necessitats sectorials i del turisme.

En la nova concepció de l'Europa de les regions, els treballadors fronterers han de tenir una concepció basada en les relacions de bon veïnatge, com sempre ha existit amb les zones properes a Andorra, de manera que s'han de fomentar aquestes relacions autoritzant, si és necessari, uns permisos de més llarga durada.

En referència a la política de la salut, el meu Govern creu que la sanitat és molt més que els serveis sanitaris. La salut de les persones, composta d'elements biològics, psicològics i socio-culturals, depèn tant, de les condicions laborals i de la qualitat dels aliments que conformen el nostre organisme, com dels serveis d'atenció individual que necessiti qualsevol Persona.

Amb aquesta perspectiva, els esforços del meu Govern s'orientaran prioritàriament vers la protecció del medi, pel control sanitari del subministrament de l'aigua potable a tots els nuclis poblats, l'eliminació de residus, evitant la deterioració de l'entorn, la protecció de la qualitat sanitària dels aliments, amb actuació regular dels serveis de sanitat a la duana i en les xarxes de distribució.

Educació sanitària de la població en general, així com de grups amb necessitats específiques, és un altre àmbit que caldrà desenvolupar de forma sistemàtica, amb objectius precisos, avaluant l'impacte de les actuacions i comptant amb la col.laboració del personal sanitari, dels educadors i de les organitzacions voluntàries no mèdiques.

La protecció de les mares, els infants i les persones d'edat, les vacunacions i la vigilància epidemiològica de les malalties que més afecten la nostra comunitat, també són línies de desenvolupament prioritari per al meu Govern.

Atesa la diversitat dels àmbits administratius afectats per les matèries relacionades amb la salut, el meu Govern crearà figures administratives específicament destinades a assegurar la col.laboració i coordinació entre els diferents sectors implicats per aconseguir, en darrer terme, un millor aprofitament dels recursos de tot tipus i una actuació més coherent. Igualment pel que fa al Centre Hospitalari Andorrà es procedirà a una reestructuració nacional en concertació amb els professionals del País.

Aquesta actitud de col.laboració i de recerca de solucions consensuades entre les diverses institucions implicades en la protecció de la salut de la població, ha de permetre contemplar la configuració bàsica dels serveis sanitaris.

Atributs com el fàcil accés, l'equitat per als usuaris i la qualitat de l'assistència, són elements fonamentals d'un sistema sanitari que assumeix directament la seva finalitat natural: millorar la salut dels ciutadans.

Amb aquesta filosofia, un sistema sanitari no pot aturar-se amb ofertes només d'assistència als problemes que van sorgint. La formació dels professionals i la recerca sobre les necessitats de la població atesa són peces indispensables tant per assolir l'objectiu esmentat com per disposar de professionals compromesos amb la seva finalitat social, motivats i eficients.

Aplicació del "Pla de Salut per a Andorra 1990-1991" amb la col.laboració activa dels diferents sectors abans esmentats, els professionals sanitaris i la població, la considera el meu Govern com un mitjà de millora d'alguns problemes de salut de la nostra societat i, ensems, com un procés que pot canviar l'actitud d'aquesta davant la salut. En aquesta tasca, puc avançar a Vostres Senyories que el meu Govern comptarà amb la valuosa aportació de l'Oficina Europea de l'Organització Mundial de la Salut, organisme amb el qual, ben aviat, es clourà un acord sobre el Programa de Cooperació per a 1990-1991. Aquest programa contempla, a més, la continuació del procés de definició del Model d'Infermeria d'Andorra i l'assessorament en la formació de diplomats de l'Escola Andorrana d'Infermeria; la formació de professionals d'Andorra per poder oferir una ajuda individualitzada a les persones que vulguin abandonar l'ús del tabac i l'alcoholisme i l'actualització de la nostra legislació farmacèutica.

Abans de fer la conclusió d'aquest programa de Govern que tinc l'alt honor d'exposar a Vostres Senyories, vull fer esment, d'una manera molt especial, l'estima i atenció preferent amb què el meu Govern tractarà i vol aportar solucions per a totes aquelles qüestions i temes relacionats amb les persones d'edat que els afectin. A aquells que ens han ensenyat amb el seu exemple normes de convivència i que han prestat la seva dedicació i amor a la família, als amics i al proïsme, a aquells que han contribuït decididament perquè Andorra sigui la realitat esplendent d'avui, vull testimoniar el nostre reconeixement i el nostre homenatge cordial i afectuós; que sàpiguen que el meu Govern serà sempre per ells un interlocutor obert i que farà tot el que estigui al seu abast per posar remei a les seves preocupacions, als seus problemes, que són els nostres, els de tots. No n'hi ha prou, i estic segur que Vostres Senyories coincidiran plenament amb mi i el meu Govern en aquest aspecte, a construir Llars dels Jubilats o Centres d'acolliment; s'han de fer, s'han de millorar, és cert. Però, per damunt de tot, és necessari, en tot moment, fer-los arribar el calor de l'afecte i de la comprensió, en els

delicats moments del declivi de forces i quan ja hi ha més records que perspectives de futur. Per tant, totes les persones de les generacions anteriors mereixen que tot esforç no sigui sempre suficient.

Vull expressar també que el meu Govern vol mantenir una estreta i total col.laboració amb els Hbles. Comuns. D'una acció coordinada, en sortiran resultats beneficiosos per a tota la comunitat i, en les perspectives de futur, s'imposa l'existència d'aquesta col.laboració sincera i ferma per solucionar problemes i per progressar conjuntament.

Arriba ara el moment de la conclusió. He exposat a Vostres Senyories, tan detalladament com era possible, quines son les principals línies actuació del meu Govern, amb tots els seus objectius bàsics, que espero mereixeran aprovació d'aquesta M.I. Assemblea. El meu Govern posarà els estris necessaris per a l'evolució constantment positiva del nostre País, sense regatejar-hi esforços. Per poder assolir totes les fites plantejades i altres que es puguin presentar en el futur, és imprescindible l'acatament rigorós de les lleis vigents i les que es puguin anar dictant. Aquesta és l'obligació bàsica del meu Govern, i Vostres Senyories poden estar completament segurs que així es farà.

Juntament amb expressió de la voluntat de servei del meu Govern, reitero a Vostres Senyories, com ja ho he fet al principi, la nostra total i absoluta disposició de col.laboració.

Per acabar, expresso, en nom propi i en el de tots els membres del meu equip de Govern, la nostra adhesió als Excms. Srs. Coprínceps, que trobaran sempre en el meu Govern tota l'aportació institucional i personal en la tasca comuna de la construcció del futur d'Andorra.

Moltes gràcies.

Visca Andorra!